

Sygn. akt I KZ 62/21

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Karnej w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2022 r.

na posiedzeniu bez udziału stron w trybie art. 534 § 1 k.p.k. w zw. z art. 126 § 3 k.p.k.,

w sprawie D. S.

zażalenia skazanego na postanowienie Sądu Okręgowego w O. z dnia 23 listopada 2021 r., sygn. akt VII Ka [...], odmawiające skazanemu przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 28 października 2020 r., w sprawie o sygn. akt VII [...],

na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 października 2020 r., w sprawie o sygn. akt VII Ka [...], Sąd Okręgowy w O. nie uwzględnił apelacji obrońcy skazanego D. S. i utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w L. z dnia 29 czerwca 2020 r., sygn. akt II K [...], którym uznano winnym D. S. popełnienia czynu z art. 279 § 1 k.k. i wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności. D. S. nie był obecny na rozprawie odwoławczej, o terminie której został prawidłowo zawiadomiony w drodze doręczenia zastępczego.

Na ogłoszeniu wyroku był obecny obrońca skazanego, który przychylił się do wniosku prokuratora o uznanie zawiadomienia za doręczone prawidłowo (k. 495).

Po bezskutecznym ubieganiu się o przywrócenie terminu do złożenia osobistej apelacji, pismem z dnia 15 listopada 2021 r. skazany wniósł o przywrócenie terminu do złożenia kasacji, co zgodnie z treścią art. 118 § 1 k.p.k. zostało potraktowane jako wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego, jak warunku otwierającego drogę do wywiedzenia kasacji. W uzasadnieniu wniosku skazany podniósł, iż nie wiedział, że toczy się wobec niego postępowanie karne, a nadto zarzucał przyjęcie przez Sąd błędnej kwalifikacji prawnej przypisanego mu czynu.

Postanowieniem z dnia 23 listopada 2021 r. Sąd Okręgowy odmówił D. S. przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 28 października 2020 r. w sprawie o sygn. akt VII [...]. Na uzasadnienie tej decyzji Sąd podniósł, że nie sposób podzielić twierdzeń wnioskodawcy co do tego, iż nie wiedział o toczącym się przeciwko niemu postępowaniu karnym. Został bowiem prawidłowo pouczony o przysługujących mu prawach i ciążących na nim obowiązkach, spośród których istotne znaczenie ma obowiązek informowania organu prowadzącego postępowanie o każdej zmianie miejsca swojego zamieszkania lub pobytu trwającej dłużej niż 7 dni - i pouczono go o konsekwencjach niedopełnienia tego obowiązku. Na wskazany przez niego adres zostało przesłane zawiadomienie o terminie rozprawy odwoławczej, którego nie odebrał, gdyż nie poinformował Sądu o zmianie swojego miejsca pobytu. Powołując się na treść art. 139 § 1 k.p.k. Sąd Okręgowy uznał, że w zaistniałej sytuacji faktycznej skazany został zawiadomiony o terminie rozprawy odwoławczej w sposób prawidłowy. Zdaniem Sądu, przywołana przez D.S. sytuacja procesowa nie może być uznana za wynikającą z okoliczności niezależnych od skazanego, gdyż oprócz zaniechania wykonania ciążącego na nim obowiązku procesowego, nie dołożył on żadnych starań, aby dowiedzieć się, co się dzieje z jego sprawą karną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie skazanego D. S. nie zasługiwało na uwzględnienie. Należało się zgodzić w całości z argumentacją Sądu Okręgowego, w której Sąd wykazywał, na jakiej podstawie uznał wniosek skazanego o przywrócenie terminu do złożenia

wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 28 października 2020 r., za niezasługujący na uwzględnienie. Jak wynika z treści środka odwoławczego, skarżący podstawy do przywrócenia terminu zawitego upatruje ponownie przede wszystkim w fakcie wydania wyroku zaocznie, z uwagi na przebywanie za granicą – a także pozostawanie w błędnym przekonaniu, że pokrzywdzona wycofała wniosek o ściganie. Ponownie także skarżący podniósł, że czyn jego powinien zostać zakwalifikowany z innego przepisu.

Należy zauważyć, iż zgodnie z art. 524 § 1 k.p.k., wniosek o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem należy zgłosić w sądzie odwoławczym, który je wydał, w terminie zawitym 7 dni od daty jego ogłoszenia, a jeżeli ustawa przewiduje doręczenie orzeczenia, od daty jego doręczenia. Z art. 120 § 1 i 2 k.p.k. natomiast wynika, że jeżeli wniosek taki nie odpowiada wymaganiom formalnym, przewidzianym w art. 119 k.p.k. lub w przepisach szczególnych, a brak jest tego rodzaju, że pismo nie może otrzymać biegu, albo brak polega na niezłożeniu należytych opłat lub upoważnienia do podjęcia czynności procesowej, wzywa się osobę, która wniosła pismo, do usunięcia braku w terminie 7 dni. W razie zaś nieuzupełnienia braku w terminie, pismo uznaje się za bezskuteczne, o czym należy pouczyć przy doręczeniu wezwania. Termin 7-dniowy z art. 120 § 2 k.p.k. jest terminem zawitym, co oznacza, że dokonanie czynności procesowej po jego upływie nie wywołuje skutków prawnych. Natomiast warunkiem formalnym wniosku o przywrócenie terminu, o którym mowa w art. 126 § 1 k.p.k., jest po pierwsze, wykazanie, że niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, a po drugie, złożenie tego wniosku w terminie 7 dni od daty ustania przeszkody, która uniemożliwiała dokonanie określonej czynności w ustawowym terminie. Trzecim warunkiem formalnym jest złożenie pisma procesowego, co do którego strona uchybiła terminowi, a które powinna złożyć wcześniej. Jest rzeczą oczywistą, że wykazanie przesłanki dotyczącej tego, iż niedotrzymanie terminu nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, obciąża stronę, która wnosi o przywrócenie terminu.

W niniejszym przypadku Sąd Okręgowy w O. w sprawie o sygn. akt VII Ka [...], wydał wyrok w dniu 28 października 2020 r., natomiast skazany

o przywrócenie terminu wniósł pismem z dnia 15 listopada 2021 r. Tymczasem wniosek o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem należy zgłosić w sądzie odwoławczym, który je wydał, w terminie zawitym 7 dni od daty jego ogłoszenia. Z tego wynika, że siedmiodniowy termin złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie uzasadnienia wyroku upłynął w dniu 4 listopada 2020 r.

W zażaleniu skarżący nie przedstawił żadnych obiektywnych powodów, które mogłyby wskazywać na to, by postanowienie było dotknięte jakimś uchybieniem. Nie uprawdopodobnił w wystarczającym stopniu, że „niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych” – taki jest bowiem warunek wynikający z art. 126 § 1 k.p.k., które spełnić musi strona, by uzyskać pozytywną decyzję o przywróceniu terminu. Jeśli takich okoliczności nie wykaże – nie jest możliwe przywrócenie terminu. W tej sprawie więc nie było możliwe przywrócenie terminu z uwagi na znaczny upływ czasu i niewykazanie przez skarżącego, że niedotrzymanie terminu nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych. Słusznie bowiem Sąd Okręgowy wykazał, że niedotrzymanie terminu zależało w całości od tego, że skazany nie wywiązywał się w sposób rzetelny z obowiązków procesowych i nie przejawiał jakiegokolwiek zainteresowania swoją sprawą. Wypada zwrócić uwagę, że skazany mógł z łatwością dowiedzieć się o treści zapadłego przed Sądem Okręgowym w O. wyroku, chociażby nawiązując w jakiejkolwiek formie kontakt bądź to ze swoim obrońcą z urzędu, bądź z samym Sądem. Skoro jednak nie dowiedział się o treści rozstrzygnięcia Sądu II instancji, było to spowodowane wyłącznie jego wolą i brakiem elementarnej dbałości o los własnego procesu, co w konsekwencji wyklucza uznanie, że uchybienie terminowi do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku nastąpiło z przyczyny od niego niezależnej.

W tej sytuacji należało uznać, że zażalenie nie jest zasadne. Mając te okoliczności na uwadze Sąd Najwyższy utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.